

CC-1 A : CHILDHOOD AND GROWING UP

- એકમ-૧ શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાન અને અધ્યેતાનું સ્વરૂપ. ૨૫%
- ૧.૧ શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાન : અર્થ, સ્વરૂપ અને કાર્યક્ષેત્ર, શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાનની પદ્ધતિઓનો પરિચય (અવલોકન, મુલાકાત, વ્યક્તિ અભ્યાસ/પ્રશ્નાવલી અને સર્વેક્ષણ).
  - ૧.૨ વૃદ્ધિ અને વિકાસની સંકલ્પના, માનવીય વિકાસના તબક્કાઓ (કિશોરાવસ્થા, તરૂણાવસ્થા અને યુવાવસ્થા) : તબક્કાવાર લાક્ષણિકતાઓ અને વિકાસાત્મક કાર્યો (હેવિંગલસ્ટની યાદી).
  - ૧.૩ તરૂણોના સર્વાંગીણ વિકાસ માટેની જરૂરિયાતો અને શાળાકીય કાર્યક્રમો (શારીરિક, માનસિક, સાંવેગિક અને સામાજિક).
  - ૧.૪ ભારતીય તરૂણ : તરૂણોના લક્ષણો અને સમસ્યાઓ (દાદાગીરી કરવી, છોડતી કરવી, વ્યસની હોવું, રખડપટ્ટી કરવી અને ચોરી કરવી).
- એકમ-૨ અધ્યયન, પ્રેરણા અને સ્મૃતિ. ૨૫%
- ૨.૧ અધ્યયન : સ્વરૂપ અને સિદ્ધાંતો (પાવલોપ – શાસ્ત્રીય અભિસંધાનનો સિદ્ધાંત, સ્કીનર – કારક અભિસંધાન, થોર્નડાઈકનો પ્રયત્ન અને ભૂલ દ્વારા અધ્યયન સિદ્ધાંત અને કોહલરનો આંતરસૂઝ દ્વારા અધ્યયનનો સિદ્ધાંત).
  - ૨.૨ અધ્યયન – અધ્યાપન પ્રક્રિયાને અસર કરતાં પરિબળો.
  - ૨.૩ અધ્યયન સંક્રમણ : અર્થ, મહત્ત્વ અને પ્રકારો.
  - ૨.૪ પ્રેરણા : સંકલ્પના, સ્વરૂપ, પ્રકારો અને સિદ્ધિ પ્રેરિત વ્યક્તિના લક્ષણો.
  - ૨.૫ સ્મૃતિની સંકલ્પના, પ્રક્રિયા, સ્મૃતિ વધારવાના ઉપાયો અને વિસ્મૃતિના કારણો.
- એકમ-૩ મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીઓ અને અપવાદરૂપ બાળકોનું શિક્ષણ. ૨૫%
- ૩.૧ બુદ્ધિ : સંકલ્પના, લક્ષણો અને બુદ્ધિ અંક ટચ્ઍઈ
  - ૩.૨ મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીની સંકલ્પના અને સામાન્ય પરિચય (બુદ્ધિ કસોટી, અભિયોગ્યતા કસોટી, અને વલણ માપદંડનો કસોટીનું નામ, કલમોની સંખ્યા, વિશ્વસનિયતા, યથાર્થતા, કસોટીના પ્રકાર, એક ઉદાહરણ અને તેના રચયિતાના સંદર્ભમાં પરિચય)
  - ૩.૩ બચાવ પ્રયુક્તિઓ (દિવાસ્વપ્ન, યોક્તિકીકરણ, તાદાત્મ્ય, ક્ષતિપૂર્તિ અને ઉર્ધ્વાકરણ).
- એકમ-૪ વ્યક્તિત્વ અને વ્યક્તિગત તફાવતો. ૨૫%
- ૪.૧ વ્યક્તિત્વ : અર્થ અને સ્વરૂપ અને પ્રકારો (અંતર્મુખી, બહિર્મુખી અને ઉભયમુખી)
  - ૪.૨ વ્યક્તિત્વ માપનની પદ્ધતિઓનો માત્ર પરિચય (અવલોકન, આત્મનોવેદન, પ્રક્ષેપણ પ્રયુક્તિઓ).
  - ૪.૩ અપવાદરૂપ બાળકો : સંકલ્પના, પ્રકારો, શૈક્ષણિક માર્ગદર્શન (મેઘાવી, સર્જનશીલ, શારીરિક સક્ષમ, બૌદ્ધિક રીતે ક્ષતિયુક્ત, માનસિક રીતે પછાત, સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક રીતે પછાત, સમસ્યારૂપ, બાલગુનેગાર)
  - ૪.૪ વ્યક્તિગત અને વૈયક્તિક તફાવતોનો અર્થ, અસર કરતા પરિબળો અને શૈક્ષણિક ફલિતાર્થો.

CC-2 A : CONTEMPORARY EDUCATION IN INDIA

એકમ-૧ ભારતની પ્રાચીન અને અર્વાચીન શિક્ષણ વ્યવસ્થા. ૨૫%

- ૧.૧ વિશેષતાઓ, અભ્યાસક્રમ અને અભ્યાસની પદ્ધતિઓ.
- ૧.૨ નઈ તાલીમની શાળાઓના પ્રકારો અને તેના સ્તરો.
  - ઉત્તર બુનિયાદી પ્રાથમિક શાળાઓ.
  - ઉત્તર બુનિયાદી માધ્યમિક શાળાઓ.
  - ઉત્તર બુનિયાદી ઉચ્ચત્તર માધ્યમિક શાળાઓ.
  - આશ્રમ શાળાઓ.
- ૧.૩ આદિવાસી વિદ્યાર્થીઓ અને કન્યા કેળવણી.
- ૧.૪ નઈ તાલીમની શાળાઓમાં અપવ્યય અને સ્થગિતતા.
- ૧.૫ પૂર્વ સેવાકલીન શિક્ષક - પ્રશિક્ષણ કાર્યક્રમો - સમસ્યા - ઉકેલ.
- ૧.૬ સેવાકલીન શિક્ષક - પ્રશિક્ષણ કાર્યક્રમો - સમસ્યા - ઉકેલ.

એકમ-૨ ભારતમાં રાષ્ટ્રીય શિક્ષણની તરેહ અને આંકડાશાસ્ત્રીય સમજ. ૨૫%

- ૨.૧ આઝાદી પછીના શિક્ષણ પંચોની યાદી અને શિક્ષણ નીતિની સ્થાપના, અધ્યક્ષ અને જરૂરિયાત.
  - ૨.૧.૧ યુનિવર્સિટી શિક્ષણ પંચ (૧૯૪૮ - ૪૯).
  - ૨.૧.૨ માધ્યમિક શિક્ષણ પંચ (૧૯૫૨ - ૫૩).
  - ૨.૧.૩ રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ પંચ (૧૯૬૪ - ૬૬).
  - ૨.૧.૪ શિક્ષણની રાષ્ટ્રીય નીતિ (૧૯૮૬).
  - ૨.૧.૫ સંશોધિત રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ (૧૯૯૨).
- ૨.૨ મધ્યવર્તી સ્થિતિના માપો.
  - ૨.૨.૧ મધ્યક, મધ્યસ્થ, બહુલકની સંકલ્પના અને ગણતરી.
(અવર્ગીકૃત પ્રાપ્તિઓના આધારે).
  - ૨.૨.૨ પ્રમાણ વિચલનની સંકલ્પના અને ગણતરી (અવર્ગીકૃત પ્રાપ્તિઓના આધારે).

એકમ-૩ શિક્ષણમાં નીતિ વિષયક કાયદા. ૨૫%

- ૩.૧ રાઈટ ટુ એજ્યુકેશન એક્ટ - ૨૦૦૯ (અર્થ, જરૂરિયાત, કલમોનો માત્ર પરિચય).
- ૩.૨ રાઈટ ટુ ઈન્ફોર્મેશન એક્ટ (અર્થ, જરૂરિયાત, માહિતી પ્રાપ્ત કરવાની પ્રક્રિયા).
- ૩.૩ રાષ્ટ્રીય માધ્યમિક શિક્ષા અભિયાન (અર્થ, જરૂરિયાત).
- ૩.૪ ખુલ્લી વિદ્યાપીઠ (IGNOU - BAOU) (સંકલ્પના, પ્રાદેશિક કેન્દ્રની ભૂમિકા).
- ૩.૫ મધ્યાહન ભોજન યોજના (ઐતિહાસિક, પાશ્ચાત્ય ભૂમિકા, મહત્વ, અમલીકરણ).

એકમ-૪ શિક્ષણમાં નવીનીકરણ સંદર્ભે SSA ની ભૂમિકા. ૨૫%

- ૪.૧ શાળા પર્યાવરણ (ઈકો ક્લબ), પ્રજ્ઞા અભિગમ (અર્થ, જરૂરિયાત, મહત્વ, અમલીકરણ).
- ૪.૨ વિકલાંગ બાળકો માટેનું સંકલિત શિક્ષણ (IEDC) (અર્થ, મહત્વ, અમલીકરણ).
- ૪.૩ કસ્તુરબા ગાંધી બાલિક વિદ્યાલય (KGBV) (અર્થ, જરૂરિયાત, સંસ્થા પરિચય).
- ૪.૪ બાલા (BALA - Building As Learning Aid) (અર્થ, મહત્વ, વિશિષ્ટ લાક્ષણિકતાઓ).
- ૪.૫ શાળા વ્યવસ્થાપન સમિતિની રચના અને તેના કાર્યો (SMC).

EC1 : ગુજરાતી પદ્ધતિ (સેમ. ૧)

- એકમ – ૧ પાઠ આયોજન ૨૫%**
- ૧.૧ માઈક્રોટીચિંગની સંકલ્પના, અગત્ય
  - ૧.૨ કૌશલ્ય પરિચય (વિષયાભિમુખ, ઉદાહરણ, પ્રશ્નપ્રવાહિતા, સ્પષ્ટીકરણ, શ્યામફલક કાર્ય, ઉત્તેજના, પરિવર્તન)
  - ૧.૩ સેતુપાઠના અર્થ, મહત્વ
  - ૧.૪ માઈક્રોટીચિંગ અને સેતુપાઠનો તફાવત
  - ૧.૫ માતૃભાષા શિક્ષણનો અર્થ
  - ૧.૬ માતૃભાષા શિક્ષણનું મહત્વ : પ્રત્યાયન, અભિવ્યક્તિ અને શિક્ષણનાં માધ્યમ તરીકે...
- એકમ – ૨ માતૃભાષા શિક્ષણનાં હેતુઓ ૨૫%**
- ૨.૧ સામાન્ય હેતુઓ અને વિશિષ્ટ હેતુઓ : અર્થ અને તફાવત
  - ૨.૨ હેતુઓનું સ્તરીકરણ : જ્ઞાન પ્રાપ્તિ, અર્થગહણ, ઉપયોજન, અભિવ્યક્તિ, અને રસાસ્વાદ
  - ૨.૩ જુદી જુદી કક્ષાનાં (ધોરણના) વિશિષ્ટ હેતુની રચના
- એકમ – ૩ માતૃભાષાનાં મૂળભૂત કૌશલ્યો ૨૫%**
- ૩.૧ શ્રવણ, કથન, વાચન, લેખન : સંકલ્પના અને વિકાસની પ્રવૃત્તિઓ
  - ૩.૨ માતૃભાષા શિક્ષણની પ્રયુક્તિઓ, આદર્શ વાચન, કાવ્ય પઠન, પ્રશ્નોત્તરી : સંકલ્પના અને મહત્વ
- એકમ – ૪ માતૃભાષા શિક્ષણની પદ્ધતિઓ ૨૫%**
- ૪.૧ આગમન અને નિગમન
  - ૪.૨ પ્રકલ્પ
  - ૪.૩ વ્યાખ્યાન
  - ૪.૪ નિરિક્ષિત અભ્યાસ : સંકલ્પના, મહત્વ અને મર્યાદા

EC2 : हिन्दी पद्धति (सेम. १)

- इकाई - १ पाठ आयोजन २०%
- १.१ सकल्पना, महत्व, सिम्युलेशन
  - १.२ सुक्ष्म अध्यापन के कौशल्य
(विषयाभिमुख, श्यामफलक, प्रश्न प्रवाहिता, सुद्ढोक्ति, उदाहरण)
  - १.३ सेतुपाठ
- इकाई - २ हिन्दीभाषा शिक्षा के उद्देश्य २०%
- २.१ सामान्य उद्देश्य
ज्ञानप्राप्ति, अर्थग्रहण, उपयोगन, सभिव्यक्ति
  - २.२ विशिष्ट उद्देश्य
  - २.३ गुजरात राज्य के कक्षा ६ से १० के पाठ्यक्रम में समाविष्ट हिन्दी शिक्षा के निम्नलिखित विशाल उद्देश्य
    - सतुलित प्रतिमा का विकास
    - राष्ट्रीय एकता एवम चरित्र निर्माण
    - सास्कृतिक विरासत का परिचय एव सवर्धन
    - लोकतंत्र प्रशासन में हिन्दी का परिचय
- इकाई - ३ अध्यापन पद्धतियाँ एवं प्रयुक्तियाँ ४०%
- ३.१ प्रत्यक्ष, परोक्ष, आगमन-निगमन, निरीक्षित स्वाध्याय, प्रकल्प
  - ३.२ प्रश्नोत्तर, गान, नाट्यीकरण एवं सदर्भकथन
- इकाई - ४ राष्ट्रभाषा की शिक्षा का महत्व २०%
- ४.१ राष्ट्रभाषा के रूप में हिन्दी शिक्षा का महत्व
  - ४.२ अहिन्दीभाषा के क्षेत्रों में हिन्दी शिक्षा का महत्व

EC3 : સંસ્કૃત પદ્ધતિ (સેમ. ૧)

- એકમ – ૧** સંસ્કૃત ભાષાનું સાંસ્કૃતિક અને સાહિત્યિક મૂલ્ય ૨૫%
- ૧.૧ ભારતીય જીવન પદ્ધતિ પર સંસ્કૃત ભાષાનો પ્રભાવ
૧.૨ ભારતીય ભાષાઓના વિકાસમાં સંસ્કૃતનું પ્રદાન
૧.૨.૧ આદર્શ વાંચનના લક્ષણો
૧.૨.૨ વાંચન, લેખન અને ઉચ્ચારણ દોષો તેમજ નિવારવાના ઉપાયો
૧.૩ સંસ્કૃત સુભાષિતોનું મહત્વ
- એકમ – ૨** પાઠ આયોજન ૨૫%
- ૨.૧ માઈક્રોટીચિંગ : સંકલ્પના, અગત્ય
૨.૨ માઈક્રોટીચિંગમાં ઉપયોગી કૌશલ્યોનો પરિચય
(વિષયાભિમુખ, શ્યામફલક કાર્ય, ઉદાહરણ, પ્રશ્નપ્રવાહિતા, સુદ્રઢિકરણ, સ્પષ્ટીકરણ, ઉત્તેજના પરિવર્તન)
૨.૨.૧ સેતુપાઠ : સંકલ્પના, અગત્યતા (આયોજનના સંદર્ભે)
૨.૨.૨ માઈક્રોટીચિંગ અને સેતુપાઠ વચ્ચેનો તફાવત
- એકમ – ૩** સંસ્કૃત શિક્ષણના હેતુઓ ૨૫%
- ૩.૧ પ્રાચીન હેતુઓ
૩.૨ અર્વાચીન હેતુઓ
૩.૨.૧ સામાન્ય હેતુઓ
૩.૨.૨ વિશિષ્ટ હેતુઓ
સામાન્ય હેતુઓ
૧. જ્ઞાન ૨. અર્થગ્રહણ / સમજ ૩. અભિવ્યક્તિ
૪. રસાસ્વાદ ૫. ઉપયોગ
- એકમ – ૪** સંસ્કૃત શિક્ષણની પદ્ધતિ અને શૈક્ષણિક સાધનો ૨૫%
- ૪.૧ (૧) પ્રત્યક્ષ (૨) અનુવાદ
(૩) પ્રત્યક્ષ, અનુવાદ પદ્ધતિની તુલના-ચર્ચા (૪) સ્વાધ્યાય
(૫) આગમન-નિગમન
(૬) પ્રોજેક્ટ (જેમાં શિક્ષક વ્યવસ્થાપકની ભૂમિકામાં)
૪.૨ (૧) ચાર્ટ્સ (૨) પ્રતિકૃતિ (૩) ફ્લેનલ કટ્સ-બોર્ડ
૪.૩ નીચેના સાધનોનો માત્ર પરિચય
(૧) ટેપ રેકોર્ડર (૨) રેડીયો (૩) ટી.વી.
(૪) શિક્ષક હાથપોથી (૫) કમ્પ્યુટર (૬) OHP
(૭) શબ્દકોષ

EC4 : ENGLISH METHOD (SEM - 1)

Unit - 1	Importance of English & Basic Language Skills	25%
	1.1 Importance of English Teaching & State Policies	
	1.2 Teaching Basic Language Skills : LSRW (Listening, Speaking, Reading and Writing)	
	1.3 Skills of English Teacher	
Unit - 2	Objective and Lesson Planning	25%
	2.1 Aims	
	2.2 Objectives	
	2.3 Microteaching	
	2.3.1. Concepts	
	2.3.2 Skills : Introduction, Questionner, Illustration, B. B. Work	
	2.4 Bridge Lesson Planning	
Unit - 3	Methods and Approaches in ELT	25%
	(Relavant features, Principles, advantages and disadvantages of the following)	
	3.1 Grammar Translation Method	
	3.2 Direct Method	
	3.3 Structural Approach	
	3.4 Functional Approach	
Unit - 4	Communicative Language Teaching and Instructional Material	25%
	4.1 Concept and Principles of Communicative Language Teaching	
	4.2 Differences between traditional approach and communicative approach	
	4.3 Group Method Techniques in CLT (Simulation, Roleplay, language games, Gropu work, Pair work, activities)	
	4.4 Use and importance of following Instructional Material	
	(1) Match Stick drawing	(2) Pictures
	(3) Charts	(4) Flash Cards

EC7 : ઈતિહાસ પદ્ધતિ (સેમ. ૧)

એકમ – ૧	માધ્યમિક કક્ષાએ ઈતિહાસ શિક્ષણ અને ધ્યેયો	૨૫%
	૧.૧ સંકલ્પના અને અગત્ય	
	૧.૨ નૂતન અભિગમ	
	૧.૩ સાંસ્કૃતિક વારસાની સમજ	
	૧.૪ ચારિત્ર્ય ઘડતર	
	૧.૫ રાષ્ટ્રીય એકતા અને આંતરરાષ્ટ્રીય સમજ	
એકમ – ૨	પાઠ આયોજન	૨૫%
	૨.૧ માઈક્રોટીચિંગ : સંકલ્પના અને સમજ	
	૨.૨ હેતુઓ : જ્ઞાન, સમજ, ઉપયોજન, કૌશલ્ય	
	૨.૩ વિશિષ્ટ હેતુઓની રચના	
	૨.૪ સેતુપાઠ : સંકલ્પના, અગત્ય	
	૨.૫ સેતુપાઠનું આયોજન	
એકમ – ૩	ઈતિહાસ શિક્ષણની વિશિષ્ટ પદ્ધતિઓ	૨૫%
	૩.૧ કથન પદ્ધતિ – પ્રશ્નોત્તરી પદ્ધતિ	
	૩.૨ આધાર પદ્ધતિ	
	૩.૩ જીવન ચરિત્ર પદ્ધતિ	
	૩.૪ નિરીક્ષણ અભ્યાસ પદ્ધતિ	
એકમ – ૪	ઈતિહાસ, શિક્ષણના શૈક્ષણિક સાધન	૨૫%
	૪.૧ ઈતિહાસ શિક્ષણમાં શૈક્ષણિક સાધનનું મહત્વ	
	૪.૨ નકશા, ચાર્ટ્સ, ચિત્રો, સ્લાઈડ્ઝ, બુલેટીન બોર્ડ (પસંદગી – ઉપયોગિતા)	
	૪.૩ શૈક્ષણિક સાધન તરીકે પાઠ્ય પુસ્તકનો ઈતિહાસ શિક્ષણમાં ઉપયોગ	

EC8 : ભૂગોળ પદ્ધતિ (સેમ. ૧)

એકમ – ૧	ભૂગોળ શિક્ષણનું મહત્વ , ધ્યેયો અને હેતુઓ	૨૫%
૧.૧	સંકલ્પના – અગત્ય, ભૂગોળ શિક્ષણનો વૈજ્ઞાનિક દ્રષ્ટિકોણ	
૧.૨	ભૂગોળ શિક્ષણના ધ્યેયો	
	– રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય સમજનો વિકાસ	
	– સાંસ્કૃતિક વારસાની સમજ	
	– રાષ્ટ્રના આર્થિક વિકાસની સમજ	
	– માનવ સમાજની ખીલવણીનું ધ્યેય	
૧.૩	વર્ગશિક્ષણના હેતુઓ : જ્ઞાન, સમજ, ઉપયોજન, કૌશલ્ય	
એકમ – ૨	પાઠ આયોજન	૨૫%
૨.૧	માઈક્રોટીચિંગ	
	૨.૧.૧ સંકલ્પના	
	૨.૧.૨ કૌશલ્યો : વિષયાભિમુખ, પ્રશ્નપ્રવાહિતા, ઉદાહરણ, કા.પા. કાર્ય	
૨.૨	સેતુપાઠ : સંકલ્પના, અગત્ય	
૨.૩	સેતુપાઠનું આયોજન	
એકમ – ૩	શૈક્ષણિક પ્રયુક્તિઓ, ભૂગોળ ખંડ (અર્થ, સજાવટ, અગત્ય)	૨૫%
૩.૧	પ્રવાસનું ભૂગોળ શિક્ષણમાં મહત્વ – આયોજન	
૩.૨	સંદર્ભો : વર્તમાનપત્રો, મેગેઝીન, વર્તમાન બનાવોનો ઉપયોગ	
એકમ – ૪	શૈક્ષણિક ઉપકરણ (પસંદગી, ઉપયોગિતા / મહત્વ)	૨૫%
૪.૧	નકશા, નકશાપોથી, ચાર્ટ, ચિત્રો, એટલાસ	
૪.૨	નમૂનાઓ, પૃથ્વીનો ગોળો	
૪.૩	બુલેટીન બોર્ડ, ફ્લેનલ કટસ	
૪.૪	ફિલ્મ સ્ટ્રીપ, સ્લાઈડ, ઓવર હેડ પ્રોજેક્ટર, એપીડાયોસ્કોપ	

EC10 : અર્થશાસ્ત્ર પદ્ધતિ (સેમ. ૧)

એકમ – ૧	અર્થશાસ્ત્રના અધ્યાપનનું મહત્વ, ધ્યેયો અને હેતુઓ	૨૫%
૧.૧	મહત્વ : વ્યક્તિ જીવનમાં, રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય અર્થકારણમાં, આર્થિક સમસ્યાઓના સંદર્ભમાં	
૧.૨	ધ્યેયો	
૧.૩	હેતુઓ : જ્ઞાન પ્રાપ્તિ, સમજ, ઉપયોજન, કૌશલ્ય	
એકમ – ૨	પાઠ આયોજન	૨૫%
૨.૧	માઈક્રોટીચિંગ	
૨.૧.૧	સંકલ્પના	
૨.૧.૨	કૌશલ્યો : વિષયાભિમુખ, પ્રશ્નપ્રવાહિતા, ઉદાહરણ, કા.પા. કાર્ય, સુદ્ધીકરણ, સ્પષ્ટીકરણ અને ઉત્તેજના પરિવર્તન	
૨.૨	સેતુપાઠ : સંકલ્પના, અગત્ય	
૨.૩	સેતુપાઠનું આયોજન	
એકમ – ૩	અર્થશાસ્ત્ર અધ્યાપનની પદ્ધતિઓ અને પ્રયુક્તિઓ	૨૫%
૩.૧	ક્ષેત્રકાર્ય	૩.૨ આધાર પદ્ધતિ
૩.૩	કથન પદ્ધતિ	૩.૪ સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ
૩.૫	પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ	૩.૬ સમસ્યા ઉકેલ પદ્ધતિ
૩.૭	નિરીક્ષિત અભ્યાસ પદ્ધતિ	૩.૮ ટીમ ટીચીંગ
એકમ – ૪	અર્થશાસ્ત્રના અધ્યાપનમાં શૈક્ષણિક સાધનો – મહત્વ અને ઉપયોગ	૨૫%
૪.૧	નકશા, ચાર્ટ્સ, ગ્રાફ	
૪.૨	પાઠ્યપુસ્તક, સામાયિકો, વર્તમાનપત્રો, દસ્તાવેજ પત્રકો	
૪.૩	ટેલિવિઝન, રેડિયો, ફિલ્મસ્ટ્રીપ	

EC-6 A : કૃષિવિદ્યા પદ્ધતિ (સેમે. ૧)

- એકમ-૧ માધ્યમિક કક્ષાએ કૃષિવિદ્યા શિક્ષણ. ૨૫%
- ૧.૧ પ્રાચીન અને અર્વાચીન સંકલ્પના.
  - ૧.૨ માધ્યમિક કક્ષાએ કૃષિ શિક્ષણના ઉદ્દેશો.
  - ૧.૩ ભારતમાં માધ્યમિક શાળામાં ખેતીનું શિક્ષણ.
  - ૧.૪ માધ્યમિક શાળામાં કૃષિ શિક્ષણના વિશિષ્ટ હેતુઓ.

- એકમ-૨ હેતુઓ અને પાઠ આયોજન. ૨૫%
- ૨.૧ માઈક્રોટીચિંગ - સંકલ્પના અને સમજ.
  - ૨.૨ હેતુઓ.
    - ૨.૨.૧ સામાન્ય હેતુઓ નિર્માણ
    - ૨.૨.૨ વિશિષ્ટ હેતુઓ
(જ્ઞાન, સમજ, ઉપયોજન, કૌશલ્ય)
  - ૨.૩ સેતુ પાઠ : સંકલ્પના, અગત્યતા.
  - ૨.૪ સેતુ પાઠ આયોજન.

- એકમ-૩ કૃષિવિદ્યા શિક્ષણની વિશિષ્ટ પદ્ધતિઓ. ૨૫%
- ૩.૧ સમસ્યા ઉકેલ પદ્ધતિ.
  - ૩.૨ પ્રયોગ પદ્ધતિ.
  - ૩.૩ નિદર્શન પદ્ધતિ.
  - ૩.૪ અવલોકન પદ્ધતિ.
  - ૩.૫ પ્રશ્નોત્તર પદ્ધતિ.

- એકમ-૪ કૃષિવિદ્યા, શિક્ષણના શૈક્ષણિક સાધન. ૨૫%
- ૪.૧ કૃષિવિદ્યા શિક્ષણમાં શૈક્ષણિક સાધનનું મહત્ત્વ.
  - ૪.૨ નમૂના, ચિત્રો, બુલેટીન બોર્ડ, ચાર્ટ્સ : (ઉપયોગીતા).
  - ૪.૩ ઉત્તર બુનિયાદી શાળાઓ માટે કૃષિવિદ્યાનો અભ્યાસક્રમ.